

2023-08-17

Kontaktperson: Jenny Wintzer

Telefon: 070-559 27 71

E-post: sangalovstafjarden@sweco.se

KOMPLETTERANDE SAMRÅD AVSEENDE NY 130 KV KRAFTLEDNING SÅNGA – SKARVPUNKT LÖVSTAFJÄRDEN

Vattenfall Eldistribution AB planerar en ny 130 kV kraftledning mellan station Sånga och skarvpunkt Lövstafjärden. Projektet berör Ekerö kommun och Stockholm stad, Stockholms län. Vattenfall Eldistribution AB genomför nu ett kompletterande avgränsningssamråd enligt 6 kap. miljöbalken avseende förläggning av sjökabel över Lövstafjärden.

Stockholmsregionen växer och invånarantalet i regionen har ökat. En effekt av tillväxten i regionen är att behovet av kapacitet i elnätet ökar. Samtidigt ställer samhället idag allt högre krav på en tillförlitlig elförsörjning. För att möta kapacitetsbehovet och öka driftsäkerheten i nätet planerar Vattenfall Eldistribution AB (Sökanden) att konvertera regionnätet från 70 kV till 130 kV.

Mellan station Sånga och skarvpunkt Lövstafjärden återfinns en befintlig 70 kV kraftledning som ska ersättas med en ny 130 kV kraftledning. Ledningen utgör en mycket viktig del i pågående arbete med förstärkning av regionnätet i Stockholms län. Ledningen planeras på huvuddelen av sträckan att uppföras som luftledning. Den sista sträckan över Lövstafjärden planeras dock som sjökabel, se Figur 1 nedan.

Figur 1. Passage av Lövstafjärden med sjökabel.

Under hösten 2021 genomförde Sökanden samråd för den planerade ledningen. Metoden för förläggning av sjökabeln som presenterades i samrådet var schaktfri metod i form av styrd borring vid respektive landfäste på båda sidorna om Lövstafjärden.

Sedan samrådet 2021 har förutsättningarna för sjökabeln ändrats och ytterligare förläggningsmetoder har studerats vid landfästena. Sökanden genomför nu ett kompletterande samråd för anläggningsmetoder för den planerade sjökabeln.

Förbanden består av två stycken trededarkablar med friliggande opto och jordlinor.

Färingsö

Sökanden bedömer att schaktfria metoder medför stora negativa konsekvenser för naturmiljön på land på Färingsösidan, då metoden bland annat kräver en stor borrhopp för att komma ner i rätt nivå inför borrhningen. Metoden kräver även brytning av en bred byggväg samt omfattande arbetsytor för en relativt omfattande maskinell utrustning. Schaktfria metoder kan även innebära stora tekniska utmaningar beroende av rådande markförhållanden (t.ex. berggrundens sprickighet och heterogenitet). Man har därför studerat andra metoder, såsom ytlig förläggning i skyddsror samt bergschakt.

Den exakta metoden för anläggningen av sjökabeln vid de båda landfästena kommer att fastställas i detaljprojekteringen. Troligast kommer en kombination av förläggning i skyddsror respektive schaktning att bli aktuell. Den första metoden innebär att kabeln läggs i skyddsror på berget, från kabelstolpen och ner i vattnet. Eventuellt skrapas vegetationslagret på berget av först. Kabelrören hålls sedan på plats samt skyddas av till exempel betongmadrasser alternativt krossmaterial eller liknande, både på land och under vattnet. På land täcks detta i sin tur av jord och lämplig vegetation. Sträckan på land är 20-30 meter lång och kabeln rörförläggs till ca 5 meters djup i vattnet, 10-15 meter ut från land.

Den andra metoden som bedöms bli aktuell innebär schaktning av kablarna från land och ner i vattnet. Markförläggningen av kabeln planeras till ett djup av cirka 1,5 meter. Bredden på kabelschaktet blir cirka 4 meter i markytan, bredden kan dock variera då den beror på markens beskaffenhet. Kringfyllningen runt kabelrören i schaktet kommer att bestå av finare krossmaterial (stenmjöl). Arbetet med kabelschaktet genomförs med konventionell utrustning för schaktning och eventuell sprängning/spräckning av berg. Vissa av massorna kan återanvändas och då läggs de normalt upp inom arbetsområdet. Om sprängning/spräckning blir nödvändig görs sprängningen med lämpligt metodval utifrån platsens förutsättningar. Sprängmassor kommer att borttransporteras och återfyllning görs med organiska massor och krossmaterial. Återanvändning av vegetationsskiktet kommer att utgöra grunden för återställningen av grönytor. Även här är sträckan på land 20-30 meter lång och kabeln schaktas till 3-5 meters djup i vattnet, 10-15 meter ut från land.

Sökanden vill fortfarande hålla öppet för att använda schaktfri metod om det i detaljprojekteringen visar sig att ovanstående metoder ej är genomförbara. Exempel på metoder är styrd borring eller hammarboring. Styrd borring fordrar ett homogent material medan hammarboring kan användas även vid svårare markförhållanden. På Färingsösidan bedöms markförhållandena vara sprickigt berg och blockig morän. Val av schaktfri metod kan ske när markförhållanden är helt klarlagda under detaljprojekteringen.

Transporter och arbete kan komma att ske både från land och från pråm/fartyg.

Kyrkhamn

Vid Kyrkhamn kommer schaktfri metod att användas i första hand men även schaktning med sprängning kan komma att bli aktuellt. Denna sida består mestadels av berg vilket gör att möjligheterna för borring är bra, men den exakta metoden kommer att fastställas i samband med detaljprojektering. Transporter och arbete kan komma att ske både från land och från pråm/fartyg.

Hänsynsåtgärder

Vid grumlande arbeten (schaktning och borring) i vattnet ska skyddsskärm användas. Denna består av dubbla flytlänsar och nedhängande geotextil mot botten. Vid behov kan bubbelgardin användas efter

godkännande av tillsynsmyndigheten. Skyddsåtgärderna kommer att tas bort först när grumlingen innanför avskärmningen är i nivå med bakgrundshalten.

Den befintliga ledningen behöver tas ur drift för att byggnationen av den nya ledningen ska kunna genomföras. Den befintliga ledningen kan endast tas ur drift under låglastperiod, det vill säga under sommartid. Resterande del av året skulle bortkoppling av ledningen få för stor påverkan på elförsörjningen. Grumlande arbeten under perioden 1 april - 31 augusti kan således inte undvikas.

I den mån det är möjligt kommer grumlande och bullrande arbeten att genomföras under den senare delen av ovan nämnda tidsperiod, för att minimera eventuell påverkan på yngel samt fåglarnas häckningsperiod.

Arbetsmaskiner kommer att vara utrustade med absorberande material för oljeuppsamling. Under tankning och uppställning av arbetsmaskiner kommer hänsyn att tas så att spill eller läckage inte riskerar att nå vattenområdet. Arbetsmaskiner kommer att vara utrustade med miljövänliga oljor samt miljöklassade drivmedel.

Under anläggningsfasen kommer hänsynsåtgärder för fartygstrafiken att vidtas och Sjöfartsverket kommer att kontaktas i god tid innan anläggningsarbetet påbörjas. Arbetet kommer att utföras enligt Sjöfartsverkets riktlinjer. När den nya sjökabeln är på plats kommer den att sjömätas med koordinater och rapporteras till Sjöfartsverket samt att den kommer att märkas ut enligt gällande föreskrifter.

Vid bullrande arbeten kommer Naturvårdsverkets riktlinjer att efterföljas.

Samråd

För att projektet ska kunna genomföras avser Sökanden att ansöka om tillstånd för ledningen (nätkoncession för linje). Vi vill med detta brev inbjuda er till kompletterande samråd, inom vilket ni som berörd part har möjlighet att yttra er kring den föreslagna anläggningsmetoden, samt ge förslag på frågor som behöver belysas i kommande miljökonsekvensbeskrivning för projektet. Samrådet genomförs skriftligt.

Viktig information

Vi ber er att informera eventuella hyresgäster, arrendatorer eller andra nyttjanderättsinnehavare knutna till er fastighet som kan bli berörda av projektet. Om dessa önskar ytterligare informationsmaterial går det bra att kontakta oss och få detta skickat per post. Vi ber er även vidarebefordra kontaktuppgifter till eventuella nyttjanderättsinnehavare som berörs av projektet till oss snarast möjligt.

Vid frågor gällande projektet kontakta ansvariga konsulter Frida Tiger, frida.tiger@sweco.se, (076-854 78 10) eller Jenny Wintzer, jenny.wintzer@sweco.se, (070 559 27 71).

Skriftliga synpunkter önskas oss tillhanda senast **2023-09-15** till: sangalovstafjarden@sweco.se

Alternativt:

Sweco Sverige AB
Att: Jenny Wintzer
Box 340 44
100 26 Stockholm

Med vänlig hälsning

Jenny Wintzer

På uppdrag av Vattenfall Eldistribution AB

Kompletterande samråd – Sånge-Lövstafjärden